

Yhteinen kirkkoneuvosto

24.05.2018

Aika 24.05.2018 klo 17:00

Paikka Kirkkoneuvoston kokoushuone, Eerikinkatu 3 A, 3 krs, Turku. Esitteilmoitukset: turku.kirjaamo@evl.fi

Käsiteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Kokouksen avaus	4
2		Kokouksen laillisuus	5
3		Kokouksen päätösvaltaisuus	6
4		Esityslistan hyväksyminen	7
5		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	8
6	*	Ilmoitusasiat	9
7		Kirkkovaltuuston 26.4.2018 kokouksen päätösten täytäntöönpano	10
8	1-3	Turun diakoniasäätiön tilinpäätös vuodelta 2017	12
9		Hautainhoitorahastojen nykytilannetta ja mahdollisia muutostarpeita kartoittavan toimikunnan väliraportti	13
10		Tietohallintosuunnittelija Marjut Marilan palkan määrittäminen 19.1.2018-31.12.2019	18
11	4	Vuoden 2017 henkilöstökertomus	22
12		Kirkkovaltuutettu Harri Raittiin aloite seurakuntien jäsenmäärän syiden selvittämiseksi	24
13	5-6	Maa-alueen myynti Kaarinan Räfänsintien varrelta Juha Huunoselle	28
14	7	Seurakuntayhtymän talouden, investointien ja verokertymän toteutuminen 30.4.2018	30
15		Määräraajakotoimikunnan esitys seurakunnallisen toiminnan määrärahajaosta	32
16	8	Vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2020-2021 toiminta- ja taloussuunnitelman laadintaohjeet	35
17		Kiinteistötoimen vuoden 2017 talousarvioylityksen hyväksyminen	38
18	9	Vuoden 2017 tilikauden tuloksen käsittely	40
19	10	Vuoden 2017 tilintarkastuskertomus ja vahvistusilmoitus tilintarkastajille	43
20		Vuoden 2017 tilinpäätökseen sisältyvien säästöjen antaminen seurakuntien käyttöön	45
21	11	Kirkollisiin tarkoituksiin tarkoitettun määrärahan jakaminen vuonna 2018	47
22	12	Turun Tuomasmessuille vuoden 2018 talousarviossa varatun määrärahan maksaminen	49
23	13-15	Valtuustoaloite lähetysjärjestöjen avustusmäärärahojen jakamisesta SLEY:lle	51
24		Muut asiat	55

25
26Muutoksenhaku
Kokouksen päättäminen56
57

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rinne Heimo	kirkkoneuvoston puheenjohtaja	
	Korhonen Pentti	jäsen, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja	
	Ainasoja Merja	jäsen	
	Heikkilä Auvo	jäsen	
	Kanervavuori Mirjo	jäsen	
	Knuuti Heikki	jäsen	
	Lintunen Anna	jäsen	
	Nappu Juha	jäsen	
	Rantanen Ari	jäsen	
	Toivari Helmi-Riitta	jäsen	
	Lukander Harri	kirkkovaltuuston puheenjohtaja	
	Nurmio Merja	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	
	Hermonen Merja	kirkkoherra	
	Järvensivu Jukka	kirkkoherra	
	Kairavuo Leena	kirkkoherra	
	Lehikoinen Jouni	kirkkoherra	
	Mäntylä Heikki	kirkkoherra	
	Niittynen Ville	kirkkoherra	
	Norvasuo Tuomo	kirkkoherra	
	Rinne Katri	kirkkoherra	
	Bäck Mia	kirkkoherra	
	Heino Paula	tiedotuspäällikkö	
	Hälli Teemu	yhteisten työmuotojen johtaja	
	Hörkkö Jaana	vt. talousjohtaja	
	Kallio Hannu	hallintojohtaja, toimielimen sihteeri	
	Kosola Seppo	esittelijä, kiinteistöjohtaja	
	Lars Nyberg	varajäsen	
Muu	Alihaanperä Tuija	tekninen sihteeri, läsnäolo-oikeus	

1

Kokouksen avaus

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös:

2

Kokouksen laillisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys: Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen laillisuuden.

Päätös:

3

Kokouksen päätösvaltaisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys: Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös:

4

Esityslistan hyväksyminen

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös:

5

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys: Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjan tarkastajat.

Päätös:

6

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkoneuvosto

1. Viranhaltijapäätökset

- Julkiset 1.1.2017 alkaen tehdyt päätökset ovat reaaliaikaisesti nähtävissä luottamushenkilöiden verkkopalvelussa. Salaiset päätökset ovat nähtävissä kokouksessa.

2. Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin päätöksiä

- § 191 Turun Katariinanseurakunnan kappalaisen (III) viran vakinaisesti täyttämättä jättäminen ajalla 1.10.-31.12.2018.(9.5.2018)

- § 202 Milla Ruskeepään virkavapaus ajalle 1.6.2018-10.4.2019 (9.5.2018)

- § 203 Henri Röytiön viranhoitomääräys Maarian seurakunnan seurakuntapastorin (III) viransijaisuuteen (9.5.2018)

Hiippakuntapastorin viranhaltijapäätöksiä

- § 35 Milla Ruskeepään virkavapautteen liittyvä muutos (16.4.2018)

- § 39 Saara Markkulan viranhoitomääräys Turun tuomiokirkko-seurakuntaan ajalle 1.8.-31.12.2018 (26.4.2018)

3. Pöytäkirja

- Tiedotustoimikunnan pöytäkirja 9.4.2018

Esitys:

Kirkkoneuvosto merkitsee ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös:

7

Kirkkovaltuuston 26.4.2018 kokouksen päätösten täytäntöönpano

1/00.02.00/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Yhteinen kirkkovaltuusto 26.4.2018

11 § Kokouksen avaus
Ei toimenpiteitä12 § Kokouksen laillisuus
Ei toimenpiteitä13 § Kokouksen päätösvaltaisuus
Ei toimenpiteitä14 § Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen
Ei toimenpiteitä15 § Yhtymän johtamisjärjestelmän rakenteita koskeva lähetekeskustelu
Ei toimenpiteitä16 § Kirkkovaltuuston varajäsenen luottamustoimen päättyminen (Antti Koponen)
Tiedoksi Antti Kuposelle17 § Kirkkoneuvoston varajäsenen valinta
Tiedoksi Laura Pirilälle18 § Yhtymän kielenkääntäjän viran nimikkeen muuttaminen yhteys sihteerin viraksi
Ei toimenpiteitä19 § Kiinteistötoimiston työpäällikön viran muuttaminen teknisen isännöitsijän viraksi
Tiedoksi kiinteistöjohtajalle20 § Talousarvion 2019 lähetekeskustelu
Ei toimenpiteitä21 § Yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston kokousajat syksyllä 2018
Tiedoksi toimitalon vahtimestarille

22 § Muut asiat
Ei toimenpiteitä

23 § Muutoksenhaku
Ei toimenpiteitä

24 § Kokouksen päättäminen
Ei toimenpiteitä

Esitys:

Kirkkoneuvosto hyväksyy kirkkovaltuuston kokouksen 26.4.2018 päätösten täytäntöönpanoehdotuksen edellä esitetyn mukaisena.

Päätös:

8

Turun diakoniasäätiön tilinpäätös vuodelta 2017

118/00.06.00.02/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Turun diakoniasäätiön toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2017 on valmistunut ja hallitus on sen allekirjoittanut. Tilintarkastajat ovat antaneet tilintarkastuskertomuksen. Säätiön valtuuskunta on käsitellyt ja hyväksynyt tilinpäätöksen tilinpäätöskokouksessaan 17.5.2018.

Liitteenä tasekirja, tilintarkastuskertomus ja vuosikertomus 2017.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se merkitsisi tiedokseen Turun diakoniasäätiön tuloslaskelman ja taseen liitetietoineen, tilintarkastuskertomuksen ja vuosikertomuksen vuodelta 2017.

Lapsivaikutusten arviointi: Diakoniasäätiön tilinpäätöksen esittämisellä kirkkovaltuustolle ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Liitteet

- Liite 1 Turun diakoniasäätiön tasekirja 2017
- Liite 2 Turun diakoniasäätiön tilintarkastuskertomus 2017
- Liite 3 Turun diakoniasäätiön vuosikertomus 2017

Jakelu Yhteinen kirkkovaltuusto

9

Hautainhoitorahastojen nykytilannetta ja mahdollisia muutostarpeita kartoittavan toimikunnan väliraportti

100/02.00.00/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Kirkkoneuvosto asetti 12.4. kokouksessaan toimikunnan, jonka tehtävänä oli kartoittaa Turun hautainhoitorahaston nykytilannetta ja mahdollisia muutostarpeita. Toimikunta on saanut 8.5.2018 valmiiksi väliraporttinsa, joka kuuluu:

Hautainhoitorahastojen nykytilannetta ja mahdollisia muutostarpeita kartoittavan toimikunnan väliraportti

Toimikunnan jäsenet:

Auvo Heikkilä, Jaana Hörkkö, Hannu Kallio, Seppo Kosola, Siv Sandberg

Kirkkoneuvosto päätti asettaa kokouksessaan 12.4.2018 hautainhoitorahastojen nykytilannetta ja mahdollisia muutostarpeita kartoittavan toimikunnan. Toimikunnan piti määräaikaan, 14. toukokuuta 2018 mennessä antaa raportti, jossa on otettu kantaa erityisesti Turun hautainhoitorahaston realistiseen vastuumäärään, vuonna 2029 loppuvien ainaishoitojen pääomatilanteeseen, Piikkiön hautainhoitorahaston tilanteeseen sekä erityisesti Turun hautainhoitorahaston pääomatilanteeseen, sekä erilaisiin vaihtoehtoihin, jolla hoitovastuiden ja pääomien suhde pysyisi tarkoituksenmukaisena.

Toimikunta järjestäytyi siten, että puheenjohtajana toimii Seppo Kosola. Sihteerinä toimii kirkkoneuvoston päätöksen mukaisesti hallintojohtaja Hannu Kallio. Toimikunta piti kaikkiaan kolme kokousta, 25.4., 3.5. sekä 8.5.

Yleistä

Taloustoimistossa oli asiaan perehtyneen määräaikaisen asiantuntijatyöntekijän toimesta laadittu ajantasaistetut laskelmat Turun hautainhoitorahaston vastuumääristä sekä hautainhoitokustannuksista. Laskelmien osoittama kokonaiskuva on, että hautainhoitorahaston taloudellinen asema oli uhanalainen 1990-luvun alkupuolella, mutta sijoitustoiminnan onnistumisen myötä rahaston taloudellinen pohja on vahvistunut olennaisesti. Rahaston pääomat ylittivät vastuut vasta 1995–1996. Lisäksi vuonna 2004 tapahtunut ikuisten hautojenhoitosopimusten irtisanominen ja hoi-

---

don loppuminen 2029 vahvistavat tilannetta.

Toimikunta tutustui hautaustoimen päällikkö Pekka Sorrin esitysten pohjalta toteutuneisiin hautainhoitokustannuksiin sekä siihen, miten ne muodostuvat.

Saadun selvityksen pohjalta ei pystytty ottamaan lopullista kantaa hautainhoitorahaston todelliseen vastuumäärään, koska vuotuishoidon kustannusrakenne ei heijastu suoraviivaisesti asiakkailta perittäviin hoitomaksuihin. Jotkut hoitoon kuuluvat toimenpiteet ovat selkeästi alihinnoiteltuja, kun taas osa toimenpiteistä on oikein hinnoiteltu tai jopa ylikatteisia. Kokonaisuutena hautainhoitomaksut ovat jääneet jälkeen yleisestä hintatason kohoamisesta. Tähän antaa viitteitä se, että kesähoidon hinnasto on käytännössä vuoden 1995 hinnaston mukainen.

Turun hautainhoitorahaston realistinen vastuumäärä

Turun hautainhoitorahaston vastuumäärä seurakuntayhtymän taseessa määrittyy kirkkohallituksen laskentaohjeen mukaisesti. Sen mukaan määräaikaisen hoidon vastuumääräksi taseeseen merkitään tämän hetken haudanhoitohinta kerrottuna jäljellä olevien vuosien määrällä. Näin 25 vuoden määräaikaishoidon vastuu on esimerkiksi 100 €:n vuotuishintaisessa haudassa 2500 €. Hautainhoitosopimus tällaiseen hautaan maksaa 2312 €, mikä vastaa 7,5 % alennusta listahintaan. Määräaikaisia hoitoja oli vuoden 2017 lopussa kaikkiaan 11.513, joiden hoidosta kohdistettiin 2.012.629 € kustannus hautainhoitorahastolle. Kesähoitoja oli 8.380, ja niiden hoidosta kohdistettiin vain maksutuloa 655.065 € vastaava kustannus. Tämän hetkisen keskimääräisen 77.07 € vuotuishoitohinnan perusteella hautainhoitorahaston vastuumäärä on edessä oleville määräaikaishautojen hoitovuosille n. 27.000 m€, mutta toteutuneiden vuosikustannusten perusteella oikeampi määrä saattaa nousta 47.000 m€ tasolle, koska vuotuishoidon hintataso, ja sen myötä laskennallinen vastuumäärä, on todennäköisesti alihintainen. Keskimäärin hautaustoimi laskuttaa hautainhoitorahastolta n. 135 € haudalta, eli hoitokustannus ylittää merkittävästi autojen hoitohinnaston.

Johtopäätös: Turun hautainhoitorahaston realistinen vastuumäärä on selvitettävissä vasta, kun vuotuishoidon oikea hintataso lasketaan. Hautaustoimen päällikkö on ryhtynyt toimiin työmenekin, resurssien ja investointien tarkemman ja todellisuuspohjaisen kohdentamisen seurannan järjestämiseksi. Tulokset valmistuvat kesähoitojen osalta syksyllä 2018 mutta keväällä 2019 saadaan kokonaiskuva koko kalenterivuodelta.

Ainaishoitojen pääomatilanne

Ns. ikuisten autojen hoidon lopettaminen vuoteen 2029 päätettiin vuonna 2004. Tuolloin päätettiin varsin pienen otoksen pohjalta, että tyypillinen ikuisten hoitojen hautakokonaisuus kulutti n.

---

172 € vuodessa. Tämän hoitovastuun kattamiseksi muodostettiin 7,9 m€ rahasto hautainhoitorahaston ylijäämistä. Edellyttäen, että hoitohinta per hauta oli arvioitu oikein, olisi 5 % korkokannalla tarvittu rahastoon 7,595 m€ varoja, jolloin sinne varattu n. 0,3 m€ ylijäämä oli varsin kohtuullinen ja sille annettu käyttökohde, kulttuurihistorialliset haudat, oli tasapainossa rahamäärien kanssa. Tuollainen vuotuinen hoitohinta olisi ollut n. 513 t€. Tosiasiassa hautaustoimi on laskuttanut näistä haudoista vuonna 2017 338.116 €, eli n. 113 € per hauta.

Kun vuonna 2006 päätettiin, että rahojen riittävyyden turvaamiseksi 7,9 m€ erälle alettiin maksaa sisäistä 5 % hyvityskorkoa, eräänlaista takuutuottoa, on ajauduttu tilanteeseen, jossa rahasto karttuu nykyisestä 8.115 m€ summasta vielä n. 0,2–0,3 m€.

Johtopäätös: Toimikunta katsoo, että kirkkoneuvoston on syytä lopettaa ns. ikuisten hoitojen rahaston kartuttaminen sisäisellä korkohyvityksellä, sekä purkaa periaatepäätös rahaston loppuvaiheen ylijäämien käyttämisestä kulttuurihistoriallisten hautojen hoitoon. Tätä ei ole tarpeen tehdä hautainhoitorahaston varoilla, koska kirkon rahoitusmalli merkitsee nimenomaan valtion korvauksen muodossa tulevaa korvausta mm. kulttuurihistoriallisten hautojen hoitoon. Lisäksi kulttuurihistoriallisia hautoja on tällä hetkellä n. 350. Osa nykyisistä loppuvaiheen ikuisista haudoista saattaa muuttua kulttuurihistoriallisista syistä hoidettaviksi, mutta ennakointia ei voi tehdä tässä vaiheessa, kun sukujen reagoinnin hoidon päättymiseen näkee vasta 2029 jälkeen.

Piikkiön hautainhoitorahaston tilanne

Piikkiön hautainhoitorahasto on velkaantunut yhtymän keskuskirjanpidolle vuoden 2017 lopussa 254.178 € sekä lisäksi hautainhoitorahastolle 26.973 €. Summa kasvaa aina vuoteen 2024 saakka, ja se nousee noin 400.000 euroon.

Johtopäätös: Piikkiön hautainhoitorahaston velkaantuneisuus Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle ja sen hautainhoitorahastolle on ratkaistavissa lopullisesti vasta, kun vuonna 2024 tiedetään lopullinen velan määrä.

Kun Piikkiön seurakunta olisi joutunut itse vastaamaan hoitosopimusten epäsuhdan aiheuttamasta taloudellisesta riskistä, ja kun seurakunta on varoineen ja velkoineen tullut taloudellisesti osaksi seurakuntayhtymää, on selkeintä, että Piikkiön hautainhoitorahaston velka jää aikanaan keskuskirjanpidon saatavaksi ja siellä poistettavaksi. Lopullinen päätös on syytä tehdä yhdellä kerralla velkatilanteen tultua lopullisesti selväksi.

Turun hautainhoitorahaston pääomatilanne

Turun hautainhoitorahaston tilinpäätöksen mukaisesti sillä on merkittävä ylikate. Tällöin täytyy toki ottaa huomioon mahdollinen

---

vastuulaskelmien alimitoitus. Toimikunnassa keskusteltiin mahdollisuudesta lopettaa hautainhoitorahaston kartuttaminen. Tällöin hautainhoitorahasto vastaisi olemassa olevista sitoumuksistaan ja pääomataseen selvittely suoritettaisiin, kun se on mahdollista. Tämä edellyttäisi, että uudet, vuoden 2019 keväällä solmittavat hautainhoitositoumukset otettaisiin lainsäädännön mahdollistamalla tavalla suoraan seurakuntayhtymän taseeseen, jossa näitä pääomia ja vastuita seurattaisiin erillään seurakuntayhtymän muusta toiminnasta.

Tämä edellyttäisi kuitenkin sitä, että hautainhoitomaksujen realistinen taso selvitetäisiin, ettei uusista hautainhoitovastuista muodostuisi rasitetta seurakuntayhtymän muulle taloudelle.

Johtopäätös: Tässä vaiheessa ei ole mahdollista antaa budjetointiohjetta vuodelle 2019, että hautainhoitotalletukset otettaisiin suoraan seurakuntayhtymän taseeseen omaksi eräkseen ja että hautainhoitorahaston kartuttaminen uusilla sopimuksilla lopetettaisiin.

Hautainhoitorahaston sijoitustoiminnan ylijäämien juridisesta asemasta tulee saada puolueettoman ja asiantuntevan hallinnollisiin kysymyksiin perehtyneen asiantuntijan lausunto. Tämä ei ole mahdollista ilman useiden kuukausien lisäaikaa. Toimikunta pyytääkin lisäaikaa itselleen syyskuun 2018 loppuun saakka, jolloin mahdollisesti tehtävät muutokset ehtisivät vielä vuoden 2019 talousarvioon. Tänä aikana on myös mahdollista saada hahmotettua kuva hoitohintojen oikeasta tasosta kesällä, mutta keväällä 2019 tulisi olla tiedossa hintataso koko hautausmaiden osalta seurannan käsittäessä koko kalenterivuoden.

Turussa 8.5.2018

Auvo Heikkilä

Jaana Hörkkö

Hannu Kallio

Seppo Kosola

Siv Sandberg

Esitys:

Kirkkoneuvosto kiittää toimikuntaa saamastaan väliraportista ja päättää antaa toimikunnalle lisäaikaa 30.9.2018 saakka, jotta sillä olisi mahdollisuus täydentää työnsä siltä osin kuin annettu aika ei siihen riittänyt. Kirkkoneuvosto päättää samalla antaa vt. talousjohtajalle tehtäväksi valmistella ikuisten hoitojen rahastoon tarvittavat muutokset toimikunnan väliraportissaan ilmaisemin periaat-

---

tein.

Lapsivaikutusten arviointi: Hautainhoitorahaston toimikunnan väli-raportilla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

10

Tietohallintosuunnittelija Marjut Marilan palkan määrittäminen 19.1.2018-31.12.2019

114/01.02.00/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: IT-alueen johtokunta on kokouksessaan 18.1.2018 nimennyt tietohallintosuunnittelija Marjut Marilan IT-alueen tietosuojavastavaksi. Marila on työsuhteessa seurakuntayhtymään. Nimeäminen tietosuojavastavaksi toteutettiin johtokunnan päätöksen mukaan määräaikaisesti ajalle 19.1.2018 - 31.12.2019. Tietohallintojohtaja Timo Koskinen on esittänyt palkkatyöryhmälle Marjut Marilan tehtävän vaatavuuden muutosta, jota palkkatyöryhmä on arvioinut kokouksissaan 5.3.2018 ja 17.4.2018.

Tietosuojajäsenasetuksen 39 artiklassa nimetään tietosuojavastavaan keskeiset tehtävät:

a) antaa rekisterinpitäjälle tai henkilötietojen käsittelijälle sekä henkilötietoja käsitteleville työntekijöille tietoja ja neuvoja, jotka koskevat niiden tämän asetuksen ja muiden unionin tai jäsenvaltioiden tietosuojasäännösten mukaisia velvollisuuksia;

b) seurata, että noudatetaan tätä asetusta, muita unionin tai jäsenvaltion tietosuojalainsäädännöksiä ja rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän toimintamenettelyjä, jotka liittyvät henkilötietojen suojaan, mukaan lukien vastuunjako, tiedon lisääminen ja käsittelyyn osallistuvan henkilöstön koulutus ja tähän liittyvät tarkastukset;

c) antaa pyydettäessä neuvoja tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista ja valvoa sen toteutusta 35 artiklan mukaisesti;

d) tehdä yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa;

e) toimia valvontaviranomaisen yhteyspisteenä käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä, mukaan lukien 36 artiklan mukainen ennakkokuuleminen ja tarvittaessa kuuleminen muista mahdollisista kysymyksistä.

Tietosuojavastavaan tehtävänä on toimia asiantuntijana, neuvonantaja, valvojana ja yhdyshenkilönä. Tietosuojavastava ei kuitenkaan ole vastuussa henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta, vaan siltä osin vastuu kuuluu edelleenkin rekisterinpitäjälle ja organisaation johdolle. Tietosuojavastavaan tulee olla organisaatio-

---

tiossa riippumattomassa asemassa, ja hän on raportointivelvollinen rekisterinpitäjän tai tietojen käsittelijän ylimmälle johdolle. Tietosuojavastaavalle on tehtäviensä hoitamiseksi taattava tarvittavat resurssit sekä asianmukainen pääsy henkilötietoihin ja niiden käsittelytoimiin. Riippumattomuuden ja itsenäisyyden näkökulmasta tietosuojavastaavan tehtävä vertautuu esimerkiksi työsuojelupäällikön tehtävään.

Tietosuojavastaavan vastuulla ei ole mm. tietosuoja-asetuksessa määritellyt rekisterien dokumentoinnit selosteineen eikä prosessien kuvaaminen tai muutosehdotukset. Rooli rajautuu neuvontaan ja oheistukseen, sekä tarvittaessa viestintään valvontaviranomaisen suuntaan. Tällä rajauksella halutaan nostaa toiminnallisten esimiesten vastuuta.

Marjut Marilan voimassaolevan tehtäväkuvauksen mukaiset vaativuusmääritykset ja palkka ovat:

Palkka: 602/0

Tehtävänimike: **Tietohallintosuunnittelija**

Tehtävän tarkoitus ja tavoite: Tehtävänä on toteuttaa IT-alueen tietoturvalähtöisessä määritellyt tehtävät sekä vastata arkkhiippakunnan yhteisen AD-toimialueen hallinnoinnista.

1. Osaaminen: soveltuva AMK-tutkinto sekä hyvä Microsoft AD-osaaminen ja tietoturvaosaaminen

2.7. Vuorovaikutus: Erityistä asiantuntijuutta edellyttävää vuorovaikutusta tai suppean toiminnon tai vaativan osatoiminnon johtaminen, jolloin vuorovaikutuksen tavoitteena on toiminnon ohjaaminen.

3.3. Ohjaus: Väljästi määritellyt tai luovat menettelytavat.

4.3. Ongelmanratkaisu ja tiedonhankinta: Ongelmanratkaisutilanteet vaihtelevat, mutta niissä voidaan usein tukeutua aiempiin ratkaisumalleihin. Ratkaisujen tueksi on hankittava ja itsenäisesti analysoitava erikoistunutta taustatietoa.

5.6 Vastuu: Vastuu laajan toiminnon tai muun vaativan kokonaisuuden kehittämisestä tai johtamisesta.

Erityiset perusteet: Työmaana olevalla IT-alueella on käyttäjiä noin 1700 ja toimialue kattaa arkkhiippakunnan 41 seurakuntaa. Tietoturva on uuden jäsentietojärjestelmän Kirjurin osalta kriittinen tekijä. Vastuu tietoturvasta arkkhiippakunnan IT-alueen osalta on vaativa kokonaisuus.

Marilan vanhaan tehtäväkuvaan on kuulunut IT-alueen teknisen tietoturvan ohjaaminen.

Palkkatyöryhmä katsoo, että Marilan nykyinen tehtäväkuvaus sisältää jo merkittäviä osiltaan niitä tehtäviä, jotka on määritelty EU-tietosuoja-asetuksessa tietosuojavastaavan keskeisiin tehtäviin ja että tietohallintosuunnittelijan tehtävään sisältyy jo nykyisel-

---

lään mm. IT-alueen tietoturvasta vastaavan tehtävä.

Tietosuojavastaavan tehtävä sisältää sellaisia lakisääteisiä velvoitteita, jotka vaikuttavat tehtävän vaativuuteen sitä korottavasti. 17.5. tilanteessa yli 30 IT-alueen 35. seurakunnasta on valinnut Marjut Marilan tietosuojavastaavakseen, ja Marila on pitänyt useita tietosuojakoulutuksia IT-alueella. Näiden yksittäisseurakuntien tietosuojavastaavana toimiminen on merkittävästi erilainen. Tietosuojaja-asetus edellyttää, että kaikki seurakunnan tietosuojaa koskevat prosessit ovat kunnossa. Kysymys on lähes kaikkia toimintamuotoja koskevista prosesseista. Asian järjestäminen näin on erittäin kustannustehokas tapa järjestää pienten yksikköjen uudet tietosuojavaatimukset. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän osuus IT-alueen taloudesta on 27 %. Tietosuojaja-asioissa olemme käyttäneet ja tulemme käyttämään Marilan asiantuntemusta koko ajan lisääntyvässä sähköisten prosessien maailmassa. Näitä ovat muun muassa Primen käyttöön ja etätyöhön liittyvät asiat.

Tietohallintopäällikkö on ilmoittanut, että muita vaativuusryhmämuutoksia koskevia esityksiä kuin Marjut Marilan ei ole suunnitteilla.

Palkkatyöryhmä päätti ehdottaa esitettäväksi kirkkoneuvostolle, että Marjut Marilalle maksetaan ajalla 19.1.2018-31.12.2019 vaativuusryhmän 602/40 mukaista palkkaa. Vaativuusriteerit palkkatyöryhmä määritteli seuraavasti:

1. Osaaminen: Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä tietosuojaosaamista täydentävä kurssitus.

2.7. Vuorovaikutus: Erylistä asiantuntijuutta edellyttävää vuorovaikutusta tai suppean toiminnon tai vaativan osatoiminnon johtaminen, jolloin vuorovaikutuksen tavoitteena on toiminnon ohjaaminen.

3.4. Ohjaus: Toiminnan strategian toteuttaminen tehtävässä.

4.3. Ongelmanratkaisu ja tiedonhankinta: Ongelmanratkaisutilanteet vaihtelevat, mutta niissä voidaan usein tukeutua aiempiin ratkaisumalleihin. Ratkaisujen tueksi on hankittava ja itsenäisesti analysoitava erikoistunutta taustatietoa.

5.6 Vastuu: Vastuu laajan toiminnon tai muun vaativan kokonaisuuden kehittämisestä tai johtamisesta.

Tehtävä on tietosuojaja-asetuksen vaatima erillinen uusi tehtäväalue, ja siihen liittyvät tehtävät ja vastuut ovat kokonaan uusia.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää, että tietohallintosuunnittelija Marjut Marilalle maksetaan 19.1.2018-31.12.2019 tehtävän määräaikaisen vaativoitumisen perusteella vaativuusryhmän 602/40 mukaista palkkaa.

Lapsivaikutusten arviointi: Tietohallintosuunnittelijan tehtävän

---

määräaikaisella vaativoitumisella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Jakelu

Marjut Marila
Tietohallintojohtaja Timo Koskinen
Henkilöstöpäällikkö Tekla Määttänen
Palkkatoimisto

11

Vuoden 2017 henkilöstökertomus

121/01.00.00.01/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Kirkkohallituksen suositus on, että seurakunnat ja seurakuntayhtymät laativat vuosittain henkilöstön tilaa kuvaavasta sanallisesta kerronnasta sekä taulukoiden ja kuvioiden muodossa olevasta numeerisesta tiedosta ja tunnusluvuista koostuvan henkilöstökertomuksen. Kertomus on tehty vuosittain vuodesta 2003 lähtien.

Henkilöstökertomus sisältää tietoja henkilöstön määrästä ja rakenteesta, henkilöstön tilasta ja investoinneista henkilöstöön. Osa tiedoista esitetään vuosittain jatkuvuuden ja seurannan mahdollistamiseksi. Lisäksi joka vuosi kuvataan kyseisenä vuotena henkilöstöön ja henkilöstön työhyvinvointiin liittyviä kehittämistoimia ja tapahtumia.

Kertomuksessa pyritään antamaan tietoa, joka herättää edistämään henkilöstön, eri yksiköiden ja seurakuntayhtymän kokonaisvaltaista kehittämistä. Henkilöstökertomus sisältää tietoa yhtymätasolta, yksikkökohtaisia tietoja on vain satunnaisesti. Henkilöstökertomus antaa luottamushenkilöille, esimiehille ja muulle henkilöstölle tarpeellista tietoa kokonaiskäsityksen muodostamiseksi seurakuntayhtymän toiminnasta.

Henkilöstökertomus liitteenä.

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee henkilöstökertomuksen vuodelta 2017 saaduksi ja päättää lähettää sen edelleen kirkkovaltuustolle tiedoksi.

Lapsivaikutusten arviointi: Henkilöstökertomuksella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Liitteet

Liite 4 Henkilöstökertomus 2017

12

Kirkkovaltuutettu Harri Raittiin aloite seurakuntien jäsenmäärän syiden selvittämiseksi

191/00.00.02/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Kirkkovaltuuston jäsen Harri Raitis teki yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessa 2.2.2017 aloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

Seurakuntien jäsenmäärän vähenemisen syiden selvittäminen

Juuri valmistunut seurakuntien väkiluvun kehityksen kuvaus painee ajattelemaan, että muutosten syitä on mahdollista selvittää oman väestökirjanpitomme avulla. Erityisesti kiinnittyy huomio Henrikin, Katariinan, Kaarinan ja Mikaelin seurakuntien väkimäärän vähenemiseen ja Tuomiokirkkoseurakunnan ja Martinseurakunnan kasvuun. Koska kyseessä ovat melko pienet luvut lienee kohtalaisen helposti löydettävissä vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

1. Miten paljon muutoksista selittyy sisäisillä muutoilla? Nehän vaikuttavat sekä vähentävästi että lisäävästi väkimääriin eri seurakunnissa.

2. Miten paljon vaikuttaa paikkakunnalta muutto ja toisaalta muualta tänne muutto?

3. Mikä on kunkin seurakunnan kuolleiden ja kastettujen määrän suhteen merkitys? Tähän vaikuttanee mm. vanhusten palveluasumisen sijoittuminen.

4. Mikä on uusien asuinalueiden vaikutus?

5. Onko havaittavissa seurakunnasta eroamisen merkittävästi suurempaa määrää alueilla, joista seurakunnan toimipiste on lakautettu?

6. Onko havaittavissa eroamisen ja liittymisten määrän lisääntymistä tiettyinä ajankohtina vaikkapa silloin kun on julkistettu ajatuksia seurakuntien yhdistämisistä tai kerrottu seurakuntien toimista pakolaisten auttamisessa?

Muitakin asioita on varmasti selvitettävissä. Tulosten perusteella voidaan suunnitella toimenpiteitä, joilla tulevaan kehitykseen pys-

---

tytään vaikuttamaan. Selvitys saattaa olla hyödyllinen myös koko kirkolle. Nyt ei pidä vaan seurata kehityksen kulkua, vaan siihen pitää pyrkiä vaikuttamaan. Koska selvityksen laatiminen ei vaadi suurta taloudellista panostusta ja on ehkä tehtävissä omin voimin, pitäisi toimeen tarttua välittömästi niin, että tulokset ovat käytettävissä harkittaessa seurakuntayhtymän rakenteen kehittämistä.

Harri Raitis

Raittiin aloite kuvaa tyhjentävästi niitä asioita, jotka jäsenkehitystä pohdittaessa ovat nousseet mahdollisiksi muuttujiksi.

Aloite tehtiin tilanteessa, jossa valmistelu seurakuntarakenteiden muuttamisesta oli pääosin siirtynyt seurakuntayhtymän vastuulta tuomiokapitulin vastuulle. Keskusrekisterin työtilanne ja johtajan viran hoito tilapäisjärjestelyin aiheuttivat sen, ettei sen resurssija voitu viime vuonna suunnata tähän selvittelytyöhön.

Keskusrekisteri on laatinut vuosittain painetun kirjasen muodossa analyysin jäsenmäärän kehityksestä, näin myös viime vuodesta.

Vuoden 2017 tilastoja yhdistämällä, sekä analysoimalla niitä voidaan tehdä joitakin päätelmiä jäsenkehityksen luonteesta eri seurakunnissa.

Seurakuntien jäsenmäärän kehitys prosentteina:

JÄSENKEHITYS SEURAKUNNISSA 2008-2017												
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Keskiarvo	Keskihajonta
Tuoniokirkkosrk	-0,71	-1,99	-2,96	-0,4	1,03	0,53	0,76	1,36	2,15	-0,01	-0,024	1,56
Mikaelinsrk	-1,82	-0,7	-1,68	-0,65	0,05	-0,13	-2,28	0,41	-1,04	-0,31	-0,815	0,88
Martinsrk	-0,97	-0,11	-1,52	0,23	-0,56	-0,26	-0,15	1,79	0,73	-0,32	-0,114	0,91
Katariinan srk	-2,43	-1,62	-2,5	-1,37	-1,77	-2,47	-2,55	-1,59	-2,32	-1,14	-1,976	0,53
Maarian srk	-1,58	-0,78	-1,84	-1,22	-0,4	-1,52	-1,05	-0,65	-0,26	-1,95	-1,125	0,60
Åbo svenska f.	-0,83	-0,42	-0,89	0,3	0,49	1,1	0,33	0,56	0,21	0,09	0,094	0,63
Henrikinsrk	-2,77	-2,61	-3,39	-1,29	-1,81	-1,68	-1,91	-1,43	-2,37	-1,85	-2,111	0,66
Paattisten srk	-3,02	0,11	-2,82	-1,01	0,33	-1,47	-0,4	-0,46	-2,63	-3,07	-1,444	1,34
Kaarinan srk	0,1	0,24	-1,64	0,19	-0,23	-0,22	-0,98	0,63	-1,04	-1,14	-0,409	0,74
Piikkiön srk	0	0,34	0,05	-1,55	0,79	-0,6	-0,81	0	-0,33	-1,04	-0,315	0,70
Keskiarvo	-1,403	-0,754	-1,919	-0,677	-0,208	-0,672	-0,904	0,062	-0,69	-1,074		
Keskihajonta	1,10	1,01	1,03	0,72	0,97	1,10	1,09	1,11	1,52	1,00		

Tässä tilastokoosteessa näkyy eri seurakuntien jäsenkehityksen kymmenen vuoden aikasarja. Kuten on oletettavissa, pienempien seurakuntien keskihajonta on suurempi kuin isojen seurakuntien.

Tilastoyhdistelmästä ilmenee, että neljän seurakunnan jäsenmäärä on tarkastelujaksolla alentunut yli prosentin vuosivauhtia. Nämä seurakunnat ovat Katariinan seurakunta, Maarian seurakunta, Henrikinseurakunta ja Paattisten seurakunta. Näistä kolmen suu-

rimman seurakunnan jäsenkehityksen tasaisuus on ilmeinen. Vain Åbo svenska församling -seurakunnan jäsenkehityksen vuotuisvaihtelu on samaa alhaista tasoa. Valitettavasti kysymys lienee rakenteellisesta, todennäköisesti alueen väestörakenteeseen sekä ulkomaalaisväestön suureen osuuteen liittyvästä tilanteesta.

Vuositason tarkastelussa vuodet 2010 sekä 2015 erottuvat toisista vuosista. Ns. homoiltaan liittynyt keskustelu sekä eroaalto näkyvät selvänä poikkeamana. Edellisiin vuosiin verrattuna eroajia oli noin kolminkertainen määrä. Vuoden 2015 poikkeuksellisen tilanne, jäsenmäärän kasvaminen, ajoittuu pakolaiskriisin vuoteen. Todennäköinen selitys on, että koko kirkon ja myös seurakuntayhtymän ja seurakuntien aktiivinen diakoninen ote vaikutti asiaan.

Tilastoja näin tulkittaessa näyttäytyy selvästi se, että vuotuinen eroamiskehitys eri seurakunnissa ei poikkea toisten seurakuntien yleisilanteesta. Eli vilkkaana eroamisvuonna kaikkien seurakuntien kehitys on samansuuntaista ja vastaavasti esimerkiksi hyvänä jäsenkehitysvuonna 2015 kaikkien seurakuntien kehitys oli edellistä vuotta parempi. Poikkeuksen muodosti Paattisten seurakunta, mutta sen vähäinen jäsenmäärä aiheuttaa hajontaa eri vuosien välille, ja tässäkin ero on yhden jäsenen luokkaa.

Johtopäätös näyttäisi olevan se, että vuotuisen eroamiskehitykseen vaikuttaa enemmän yleinen yhteiskunnallinen tilanne, kuten esimerkiksi 2008 taantuman alkuvuosi, kuin yksittäisen seurakunnan toiminta. Vasta pidemmällä aikavälillä voidaan analysoida seurakunnan oman toiminnan vaikutuksia jäsenkehitykseen.

Toimitiloista luopumiskysymykset ovat samanlaisia. Koska erillisiä kirkkojen ulkopuolisia toimitiloja käyttävät lähinnä aktiiviseurakuntalaiset sekä lapsiperheet, ei niiden lopettamisten vaikutusta pysty arvioimaan jäsentilastoista, vaan siihen tarvitaan muita, esimerkiksi otantatutkimuksia.

Toimenpiteet aloitteen johdosta

Seurakuntayhtymä on päättänyt hankkia seurakuntalaisten arvoja ja asenteita monipuolisesti kartoittavan Kirkkopalvelut ry:n hallinnoiman 360-analyysin, jonka perusteella saadaan tarkempi kuva eri alueilla asuvista ihmisistä ja heidän elämäntilanteistaan. Analyysiä tullaan hyväksikäyttämään sekä seurakunnallisen toiminnan suunnittelussa, mutta myös käynnissä olevan strategiatyön apuna.

Toinen jäsenymmärrystä lisäävä analyysi saadaan Perlacon Oy:ltä hankitusta jäsenkehitys- ja talousanalyysistä, jonka tulokset ovat käytettävissä syyskuussa 2018.

Aloitteen kohtiin 1-3 tullaan hankkimaan vastaukset keskusrekis-

---

terin toimesta, rekisterin nyt saatua uuden pysyvän johtajan, lähi-kuukausien aikana. Valitettavasti Kirjuri-järjestelmässä ei ole toimintoa, jolla yhtymäseurakuntien sisäiset muutot saataisiin suoraan järjestelmästä.

Aloitteen kohta 4. selvitetään paikkatietopohjaista 360-analyysia käytettäessä, mutta pohjatiedot hankitaan kaupunkien rakennusviranomaisilta. Nämä tiedot on tarkoitus hankkia kesän aikana.

Aloitteen kohta 5. koskien toimitilakysymyksiä on edellä kuvatulla tavalla epävarma selvitettävä. Osana strategiatyötä, myös tämä tullaan selvittämään seurakuntien kirkkoherroille tehtävällä kyselyllä, koska toimitiloista luopumiskysymykset saattavat jatkossakin olla esillä.

Aloitteen kohtaa 6. käsiteltiin edellä. Oman toiminnan aiheuttamia lyhyen aikavälin eroamisaltoja ei ole havaittu, ei myöskään seurakuntaliitosten noustessa esiin. Keskusrekisteri tulee selvittämään, millä tavalla lyhyen aikavälin poikkeuksellisia muutoksia voitaisiin työtahokkaasti seurata ja välittää tietoja esimerkiksi seurakunnilla ja johtaville virkamiehille.

Esitys:

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se merkitsee tiedokseen kirkkovaltuutettu Harri Raittiin aloitteen johdosta tehdyt toimenpiteet ja toteaa aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Lapsivaikutusten arviointi: Asialla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

13

Maa-alueen myynti Kaarinan Rāfnāsintien varrelta Juha Huunoselle

116/03.01.00.01/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä:

Kiinteistöjohtaja Seppo Kosola

Esittely:

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä omistaa Kaarinassa tilan nimeltä Smeds, kiinteistönro 202:411:4:8, jonka kokonaispinta-ala on 3.010 ha.

Juha Huunonen omistaa omakotitalon ja tontin ko. maa-alueen vieressä. Tontin kiinteistönro on 411:7:3. Hän on halukas ostamaan seurakuntayhtymän maa-alueesta kaistaleen suoja-alueeksi, joka ulottuu hänen nykyisestä tontistaan Rāfnāsintielle.

Myytävä maa-alue on merkitty liitteenä olevaan karttaan punaisella ja on laajuudeltaan n. 2.268 m².

Kiinteistötoimisto on neuvotellut myyntihinnasta ja päätenyt esittämään, että kauppahinta olisi 40.000 € eli 17,64 €/m².

Kauppakirjaluonnos on liitteenä.

Kirkkolain 9 luvun 3 §:n mukaan maa-alueen luovutus vaatii kirkkovaltuuston määräenemmistön. Lain teksti kuuluu seuraavasti:

KL 9

"3 §. Määräenemmistö. Päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista ja enemmän kuin puolet kaikista kirkkovaltuuston jäsenistä sitä kannattaa asioissa, jotka koskevat

1)...

4) kiinteän omaisuuden luovuttamista".

Lisäksi kirkkolain 14 luvun 4 §:n mukaan tarvitaan myös kirkkohallituksen vahvistus luovutuksesta. Lain teksti kuuluu seuraavasti:

KL 14

"4 §. Muun kiinteistön luovuttaminen. Kirkkovaltuuston päätös, joka koskee seurakunnan kiinteän omaisuuden myymistä, vaihtamista tai muuta luovuttamista, on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi".

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväk-

syy esityksen myydä Juha Huunoselle n. 2.268 m² suuruisen maa-alueen määräalan Kaarinassa tilasta Smeds (kiinteistönro 202:411:4:8) liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisesti.

Edelleen kirkkoneuvosto valtuuttaa kiinteistöjohtaja Seppo Kosolan allekirjoittamaan kauppakirjan ja ottamaan vastaan kauppasumman, mikäli kirkkovaltuusto hyväksyy kaupan ja kirkkohallituksen edelleen vahvistaa.

Lapsivaikutusten arviointi: Maa-alueen myynnillä ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Liitteet

Liite 5 Kartta myytävästä alueesta, Räfnäsintie, Kaarina
Liite 6 Kauppakirjaluonnos, määräala tilasta Smeds (411:4:8)

Jakelu

Kirkkovaltuusto
Kiinteistöjohtaja Seppo Kosola

14

Seurakuntayhtymän talouden, investointien ja verokertymän toteutuminen 30.4.2018

12/02.00.02.00/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt.talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Suluissa esitetään vertailu edelliseen vuoteen. Huhtikuun lopussa toimintakate on -8,4 ME (-7,8 ME) vuosikate on +3,5 ME (+2,2 ME). Vuoden takaiseen verrattuna vuosikate on noin 1,3 ME euroa suurempi. Rahoitustuotot ja -kulut ovat huhtikuun lopussa 0,7 ME (0,5 ME). Poistot ovat 1,2 ME (1,2 ME) ja tulos on +2,4 ME (+950t). Tulojen toteutumaprosentti on 35 ja kulujen toteutumaprosentti on 32. Kiinteistötoimi ei ole saanut vuokria kaadettua huhtikuulle, ja sen vuoksi ne on arvioitu vertailuun. Erityiskatteiset rahastot (vapaat varat, kolehdit ja yhteisvastuu) ovat mukana vuoden 2018 toteutumaluvuissa. Kirkon palvelukeskus on laskuttanut vasta tammi-helmikuulta 43.957 euroa, mikä on 10t euroa enemmän kuin viime vuonna vastaavasti.

Huhtikuun kirkollisverokertymä on 11,2 ME, nousua vuoden takaiseen on noin 2 ME. Valtion korvausta on saatu 1,4 ME. Verotulojen ja valtionrahoituksen yhteismäärä on 12,6 ME, mikä on noin 1,8 ME (17%) enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Taulukossa esitetään kirkollisverojen kertymä sekä valtion korvaus 30.4.2018:

30.4.2018	Talousarvio	TOT 2018	tot-%	TOT 2017	Muutos €	muutos-%
Kirkollisverotulot	30 625 000	11 166 274	36,5	9 230 585	1 935 689	21,0
Valtion korvaus	4 284 085	1 428 028	33,3	1 420 204	7 824	0,6
Yhteisövero				114 685	-114 685	-100,0
Yhteensä	34 909 085	12 594 302	36,1	10 765 474	1 828 828	17,0
verotuskustannukset	560 100	119 567	21,3	133 719	-14 152	

Investointeja on tehty 116t eurolla (toteutuma-% on 5,1). Huhtikuun tuloslaskelma ja investointien toteutumavertailu ovat liitteinä.

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tietoonsa saaduksi seurakuntayhtymän talousarvion, investointien ja verokertymän toteutumisen 30.4.2018.

Lapsivaikutusten arviointi: Seurakuntayhtymän talouden, verotulojen ja investointien toteutumisen tiedoksisaannilla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Liitteet

Liite 7 Toteumavertailut tuloslaskelmaosa, talousarvio pääluokit-
tain ja investoinnit 4 2018

15

Määrärahajakotoimikunnan esitys seurakunnallisen toiminnan määrärahaajaosta

33/00.00.01.04/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on käytössä seurakuntatyön määrärahajakomalli, jota tulee tarkastella valtuustokausittain. Nykyinen määrärahajakomalli on kirkkovaltuuston 12.6.2014 § 26 vahvistama vuosille 2015–2018. Nykyinen malli on seuraava:

1. Koko seurakunnallisen toiminnan määrärahasta osoitetaan ensin ns. päältä pois -periaatteella tuomiokirkkoseurakunnalle 1,1 prosenttia ja ruotsalaiselle seurakunnalle 0,25 prosenttia.

Perusteluina hyvitysprosentteille todetaan, että Tuomiokirkolla on oma kiistaton erityisasema kansallispyhäkkönä. Siellä pidetään runsaasti sekä paikallisia että valtakunnallisia erikoistilaisuuksia, joihin osallistutaan yli seurakuntarajojen. Ruotsalainen seurakunta ei pysty käyttämään yhtymän yhteisiä työmuotoja samassa määrin hyväkseen kuin muut seurakunnat.

2. Tasan jaettava osuus on 12 prosenttia.

3. Muiden kriteerien suhteessa jaettava osuus lasketaan siten, että seurakunnan jäsenmäärän painoarvo on 90 % ja seurakunnan alueella asuvan väestön painoarvo on 10 %. Väestön kokonaisuudesta poistetaan henkilöt, joiden äidinkieli on ruotsi. Ruotsalaisen seurakunnan kohdalla ei-jäsenten painotus määritellään iteroimalla siten, että kyseisen kriteerin vaikutus ruotsalaiselle seurakunnalle on +-0.

Väkilukupainotuksen mukaan ottamista perustellaan seurakuntien yhteiskunnallisilla tehtävillä, joissa ei voida erotella ei-jäseniä jäsenistä.

Kaupunkien väkilukutilastot saadaan vain tilanteen 31.12. mukaisina. Sen vuoksi vuodenvaihteen tilannetta esitetään väkiluvun ja jäsenmäärän laskenta-ajankohdaksi.

4. Jo vakiintunutta seurakuntien oikeutta käyttää säästyneitä määrärahoja suunnittelukauden aikana, ja mahdollisuutta vastavasti ylittää määrärahaa suunnittelukauden aikana, ei ole tarkoitus muuttaa.

Yhteinen kirkkoneuvosto on helmikuussa 2018 asettanut seurakuntien määrärahojen jakotoimikunnan, johon nimettiin jäseniksi kirkkoneuvoston puheenjohtaja Heimo Rinne, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Pentti Korhonen, kirkkoneuvoston jäsenet Juha Nappu ja Siv Sandberg, kirkkovaltuuston jäsen Essi Tarvainen Martin seurakunnasta, strategiatyöryhmän puheenjohtaja Ville Niittynen, hallintojohtaja Hannu Kallio ja vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö.

Toimeksiantona oli esitys seurakuntien uudeksi määrärahojen jakomalliksi vuosille 2019–2022 siten, että esityksen toimivuutta tarkastellaan keväällä 2020. Mallin tulee toimikunnan harkitsemisessa määrin pyrkiä kehittämään nykyistä määrärahojen jakomallia siten, että malli ottaisi huomioon mahdolliset seurakuntien yhdistymiset ja seurakuntien erilaiset toimintaolosuhteet sekä olisi toiminnan kehittämiseen kannustava.

Toimikunta kokoontui neljä kertaa. Taustamateriaalina oli käytävissä jäsen- ja väkilukujen muutoksia sekä väestön ja jäsenten ikäjakauma vuodelta 2016–2017, väestö- ja jäsentiedot vuodelta 2017, toimintatilasto vuodelta 2017, seurakuntien kokonaismäärärahan jakaantuminen henkilö- ja toimintamäärärahoihin sekä niiden suuruus per jäsen, muiden suurten seurakuntayhtymien määrarahajakomallit, laskelma miten seurakunnat ovat käyttäneet vapaiden varojen ja testamenttirahaston varoja toimintaansa, vuodesta 2012 alkaen seurakuntien henkilöstömäärät, tieto siitä miten rippikouluja käydään yli seurakuntarajojen, NMKY:n rippikoulut ja partiorippikoulut (suoraan seurakuntien tilastoon, tuomiokirkkoseurakunta hallinnoi), palvelutalojen määrä seurakuntien alueilla ja niissä olevien asukkaiden määrä, vanhusten määrä alueilla ja partiolaisten määrän jakaantuminen seurakuntien alueella.

Laskelmat tehtiin käyttämällä nykyistä laskentapohjaa, jossa ruotsalaisen seurakunnan ei-jäsenten painotus määritellään samalla tavalla kuin nykyisessäkin mallissa – iteroimalla siten, että kyseisen kriteerin vaikutus ruotsalaiselle seurakunnalle on +-0. Vertailuja tehtiin

- erisuuruksilla korotuksilla kokonaismäärärahaan
  - jakamalla budjetin kokonaissumma kokonaisjäsenmäärällä (61,92 e / jäsen) jolloin jokainen seurakunta olisi saanut saman verran per jäsen
  - painottamalla alle 30-vuotiaiden ikäryhmää 1,5 ja 2 kertaa jäsenistössä ja väestössä (31.12.2016)
  - muuttamalla painotusta seurakunnan jäsenten ja alueella asuvan väestön kesken
  - muuttamalla tasan jaettavan osuuden määrää
  - painottamalla 0–19-vuotiaiden ikäryhmää 2 ja 3 kertaa seu-
-

rakunnan alueen väestössä (31.12.2017)

Esitys: Määräraajakotoimikunta kokoontuu 23.5., ja toimikunnan esitys tuodaan kirkkoneuvoston kokoukseen.

Lapsivaikutusten arviointi: Seurakunnille jaettavilla määrärahoilla on kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia. Seurakunnallisilla määrärahoilla on vaikutusta lapsi- ja nuorisotyöhön.

Päätös:

Jakelu Yhteinen kirkkovaltuusto

16

Vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2020-2021 toiminta- ja taloussuunnitelman laadinta-ohjeet

102/02.00.01.00/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Kirkollisveroprosenttia korotettiin vuoden 2018 alusta lukien 0,25 prosentilla 1,25 prosenttiin. Huhtikuun kirkollisverokertymässä on 11,2 ME ja nousua vuoden takaiseen on noin 2 ME. Valtion korvausta on saatu 1,4 ME. Verotulojen ja valtionrahoituksen yhteismäärä on 12,6 ME, mikä on noin 1,8 ME (17%) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Verotulot vuodelle 2019 arvioidaan taloustoimistossa ensimmäisen kerran elokuussa, ja arviota tarkistetaan talousarvioprosessin aikana.

Eläkerahastomaksuksi kirkolliskokoukselle vuosille 2019–2020 esitetään 5%. Seurakuntayhtymän maksu on tällöin 1.256.000 vuonna 2019. Keskusrahastomaksu vuosina 2019–2021 on 6,5 %, ja seurakuntayhtymän maksu on 1.633.000 vuonna 2019.

31.12.2010 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän jäsenmäärä oli 151.383, ja vuoden 2017 lopussa jäsenmäärä oli 145.044. Jäsenmäärän lasku seitsemässä vuodessa on 4,2 prosenttia. Vuonna 2010 Turussa ja Kaarinassa kirkkoon kuului 72,7 % väestöstä, 31.12.2017 kirkkoon kuuluvia oli 65,07 %. Vuoden 2018 huhtikuun lopussa kirkkoon kuuluvien määrä on 144.707.

Paikallisseurakuntien määräraha jaetaan sen mukaisesti, miten kirkkoneuvosto siitä tässä kokouksessa päättää kirkkovaltuustolle esittää, ja miten kirkkovaltuusto kokouksessaan 7.6.2018 sen vahvistaa. Kirkkovaltuusto vahvistaa seurakuntien määrärahat seurakuntakohtaisena kehysbudjettina. Seurakunnat toimittavat vuoden 2019 työalakohtaisen määrärahaajan taloustoimistoon kuitenkin jo viimeistään 9.11.

Palkat nousevat sopimuskaudella, ja vuonna 2019 nousu on 1.4. lukien prosentti yleisessä palkkausjärjestelmässä ja ylimmässä johdossa 1,6 %.

Seurakuntarakenteeseen ei ole tulossa muutoksia, paikallisseurakuntia kannustetaan kuitenkin vapaaehtoisuuteen perustuvaan yhteistyöhön yli seurakuntarajojen. Vuoden 2019 alusta lukien seurakunnilla on mahdollisuus myydä ja ostaa henkilöresursseja

---

toiselta seurakuntayhtymän paikallisseurakunnalta. Henkilöressin ostoon ja myyntiin toisesta seurakunnasta luodaan lomake, joka sekä ostajan että myyjän täyttämänä toimitetaan taloustoimistoon. Paikallisseurakuntien myynnit ja ostot tulevat näkymään sisäisinä ostoina ja myynteinä seurakuntien taloudessa.

Seurakuntayhtymän talousarvion tavoitteista sekä tavoitteiden arvioinnista ja raportoinnista tehtiin keväällä 2018 sisäinen tarkastus. Tarkastuksen tuloksena saatiin suosituksia, joihin pyritään vuoden 2019 toimintatavoitteiden asettamisessa vastaamaan. Tätä varten on luotu uusi toimintasuunnitelmalomake. Lomake on suunniteltu siten, että talousarvion tavoitteista saataisiin konkreettisempia, ja että tavoitteiden seurannan mittarit olisivat paremmin nähtävissä ja linkitettävissä toimintaan.

Kirkkoneuvosto antaa seuraavat ohjeet vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2020–2021 toiminta- ja taloussuunnitelman laatimiseen:

1. Investointiesitykset jätetään kiinteistöjohtajalle 15.6. mennessä
2. Paikallisseurakunnille ja yksiköille lähetetään tarkistettavaksi henkilökuntaliitteet kesäkuussa, ja ne palautetaan vt. talousjohtajalle 30.6. mennessä. Henkilökuntaliitteitä on mahdollisuus tarkentaa 9.11. saakka.
3. Yksiköt jättävät talousarvioesityksensä perusteluineen vt. talousjohtajalle 24.8. mennessä. Kaikki talousarvion nousut palkankorotuksia lukuunottamatta on perusteltava. Vuoden 2019 talousarvioehdotus laaditaan järkevän taloudenpidon mukaisesti. Ehdotuksen pohjana käytetään vuoden 2018 talousarviota ja määrärahaesitystä laadittaessa seurataan edellisen vuoden toteutumia. Verotulotalouteen liittyvän yleisen epävarmuuden vuoksi seurakuntayhtymän on jatkettava huolellista ja harkittua taloudenpitoa.
4. Paikallisseurakunnat ja yksiköt jättävät täytetyt toimintasuunnitelmansa 24.8 mennessä Y-asemalle osoitteeseen: Y: / T a l o u s a s i a t / t o i m i n t a s u u n n i t e l m a t / 2 0 1 9 t o i m i n t a s u u n n i t e l m a t .

Toimintasuunnitelmia on esitötetty taloustoimistossa. Seurakunnille ja yksiköille lähetetään toiminnallisten tavoitteiden uudistetusta lomakkeesta ohjeistus esimerkkeineen tämän pöytäkirjan otteen mukana. Tarvittaessa vt. talousjohtajalta saa opastusta lomakkeen täyttämässä.

Toimintasuunnitelmassa asetetaan realistiset ja konkreettiset tavoitteet, joiden toteutumista voidaan valittavien mittareiden avulla arvioida. Toimintasuunnitelman perustana ovat seurakuntalaisten tarpeet ja odotukset. Hyvä toimintasuunnitelma ohjaa seurakunnan toimintaa ja

---

työntekijöitä hyväksytyn vision ja strategisten linjausten toteuttamiseen. Toimintasuunnitelmassa on arvioitava myös paikallisseurakunnan ja yksikön mahdollisia toiminnallisia ja taloudellisia riskejä ja keinoja niiden vähentämiseen.

5. Johtoryhmän talousarviokäsittely on 11.–12.9.
6. Kirkkoneuvoston ensimmäinen käsittely on 10.–11.10.
7. Paikallisseurakunnat toimittavat lausuntonsa talousarviosta ja kustannuspaikkakohtaisen talousarvionsa 9.11. mennessä vt. talousjohtajalle. Kirkkoherroille lähetetään oman seurakunnan budjettipohja elokuun loppuun mennessä.
8. Kirkkoneuvoston 2. käsittely on 22.11.
9. Kirkkovaltuuston talousarviokäsittely on 13.12.
10. Henkilöstökulut ja poistot kirjataan taloustoimistossa.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää hyväksyä ohjeistuksen vuoden 2019 talousarvion sekä vuosien 2020–2021 talous- ja toimintasuunnitelmien laatimiseksi.

Lapsivaikutusten arviointi: Vuoden 2019 talousarvion laadintaohjeiden antamisella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3§:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:**Liitteet**

Liite 8 Toiminnalliset tavoitteet 2019 ohjeet ja esimerkit

Jakelu

Seurakunnat
Yksiköt

17

Kiinteistötoimen vuoden 2017 talousarvioylityksen hyväksyminen

69/02.00.01.00/2016

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Talousarvion yleinen sitovuustaso on talousarvioluku. Hautaus- ja kiinteistötoimessa sitovuustasona on pääluokka. Kiinteistötoimen toimintakate on vuoden 2017 talousarviossa 4.435.224,39 euroa. Toteutunut toimintakate on 4.950.661,95 euroa. Toimintakate on ylittynyt 515.437,56 euroa, mikä on talousarvion ylitys suhteessa sitovaan määrärahatavoitteeseen.

Kiinteistöjohtaja on antanut kiinteistötoimen talousarvion ylitykseen seuraavat perustelut: *"Kiinteistötoimen ylitykset olivat pääosin siivouspalveluissa ja asiantuntijapalveluissa. Siivouspalveluihin kirjataan siivouksien lisäksi myös siivousliikkeiltä ostetut vahtimestari- ja suntuipalvelut. Vuonna 2017 Turussa oli sekä Kirkkopäivät että Reformaation merkkivuosi, jotka vaativat huomattavasti lisää vahtimestaripalveluja. Lisäksi toimitalon tilamuutoksista johtuen käytettiin ulkopuolisia siivousliikkeitä rakennussiivouksiin ennakoitua enemmän. Asiantuntijapalvelut liittyvät kiinteistöjen sisäilmaongelmiin ja niiden tutkimisiin. Näitä ongelmia ja tutkimuksia ilmeni huomattavan paljon vuonna 2017.*

Aninkaistenkadun tilojen tyhjillään olo helmikuusta 2017 lähtien on aiheuttanut pysyvän n. 600.000 € nettotulojen vähenemisen kiinteistötoimen talousarviossa, joka näkyy toimintakatteessa ja sen paikkaaminen on erittäin vaikeaa ellei mahdotonta. Tilat onkin tarkoitus jalostaa mitä pikimmin esimerkiksi asunnoiksi."

Tilintarkastajat ovat tarkastuksen yhteydessä 14.5. ottaneet kantaa kiinteistötoimen ylitykseen ja suosittelevat, että yhteinen kirkkovaltuusto käsittelee kiinteistötoimen talousarvioylityksen erillisenä asiana ennen tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

Vastaisuudessa ennakoitavissa olevat käyttötalouden talousarvioylitykset tulee esittää ja käsitellä yhteisessä kirkkovaltuustossa jo talousarviovuoden aikana.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että

---

se hyväksyy kiinteistötoimen 515.437,56 euron talousarvioylityksen.

Lapsivaikutusten arviointi: Kiinteistötoimen vuoden 2017 talousarvioylityksen hyväksymisellä ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Jakelu

Yhteinen kirkkovaltuusto

18

Vuoden 2017 tilikauden tuloksen käsittely

252/02.04.00.03/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Kirkkojärjestyksen 15 luvun 5 § luvun mukaan talousarviovuodelta on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Konsernitase liitteineen on laadittava ja sisällytettävä tilinpäätökseen, jos seurakunnalla, seurakuntayhtymällä tai kirkolla on kirjanpitolaisissa tarkoitetulla tavalla määräämisvalta jossakin kirjanpitovelvollisessa. Konsernitaseen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot toiminnasta, tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija. Allekirjoitettu tilinpäätös on annettava viipymättä tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastuksen jälkeen se saatetaan kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston käsiteltäväksi. Kirkkovaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen viimeistään tilikautta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 6 § mukaisesti toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys hallinnosta, toiminnasta, taloudesta, sisäisestä valvonnasta sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista toimintaan ja talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tuloslaskelmassa, taseessa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa. Toimintakertomuksessa selostetaan oleelliset asiat konsernin toiminnasta ja taloudesta sekä niiden kehityksestä tilikauden aikana. Jos taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan toiminta- ja taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Toimintakertomuksessa on myös annettava luettelo tehdyistä aloitteista ja toimenpiteistä niiden johdosta.

Kirkkoneuvosto allekirjoitti 28.3.2018 vuoden 2017 tilinpäätöksen. Allekirjoituksen yhteydessä ei otettu kantaa tilikauden tuloksen käsittelyyn. Vuonna 2017 vuosikate on 3.068.499,49 euroa ja tilikauden alijäämä on 2.959.504,60 euroa. Edellisten tilikausien ylijäämä on 25.534.894,25 euroa, joten se riittää tilikauden alijäämän kattamiseen.

Tilikaudella on tehty Hannunniitun asuintaloista 274.160,47 euron verotuksellinen varaus ja Varissuon asuintaloista on tehty 234.496,17 euron verotuksellinen varaus, yhteensä 508.656,64 euroa. Hannunniitun asuintalossa on investointi (lämmön talteenotto), johon käytettiin aiemmin tehtyjä varauksia 214.859,04 euroa. Varauksen käyttö on kirjattu poistoeron lisäyksenä ja uudet tehdyt varaukset on kirjattu taseen vapaaehtoiisiin varauksiin sekä tuloslaskelmaan varausten lisäyksiin. Varaukskirjaukset pienentävät tilikauden tulosta 293.797,60 euroa.

Hautainhoitorahastossa tilinpäätössiirtona on Jaanin ja Pernon asuintaloista tehtyjen asuintalovarausten vuoksi varausten lisäystä 368.803,73 euroa, jonka johdosta tilikauden ylijäämä on tämän verran pienempi. Jaanin asuintalosta tehtiin varausta 201.568,99 euroa ja Pernon asuintalosta 167.234,74 euroa.

Esitys:

Kirkkoneuvosto käsittelee tilikauden tulosta koskevan esityksen ja esittää kirkkovaltuustolle, että

1) vuoden 2017 tilinpäätöksen alijäämä 2.959.504,60 euroa kirjaetaan tilikauden yli/alijäämätilille

2) tilikauden 2017 asuintalovaraukset seurakuntayhtymän kirjanpidossa, yhteensä 508.656,64 euroa merkitään taseen vapaaehtoiisiin varauksiin ja tuloslaskelmaan varausten lisäykseksi. Hannunniitun asuintalojen lämmön talteenotto 214.859,04 euroa kirjataan poistoeron lisäyksenä

3) tilikauden 2017 asuintalovaraukset hautainhoitorahaston kirjanpidossa, yhteensä 368.803,73 euroa merkitään taseen vapaaehtoiisiin varauksiin ja tuloslaskelmaan varausten lisäykseksi

4) vastuuvapaus myönnetään seurakuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille luottamushenkilöille ja viranhaltijoille tilivuodelta 2017.

Lapsivaikutusten arviointi: Vuoden 2017 tilikauden tuloksen käsittelyllä ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Liitteet

Liite 9 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän tasekirja 2017

Jakelu

Yhteinen kirkkovaltuusto

19

Vuoden 2017 tilintarkastuskertomus ja vahvistusilmoitus tilintarkastajille

252/02.04.00.03/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Kirkkojärjestyksen 15 luvun 8 § mukaisesti seurakunnan ja seurakuntayhtymän tilintarkastajan on tarkastettava viimeistään toukokuun loppuun mennessä hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajien on tarkastettava:

1. onko hallintoa hoidettu laillisesti ja asinomaisten toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten mukaisesti;
2. onko tilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti, sekä antaako se oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista;
3. onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Havaitsemistaan epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kirkkoneuvostolle, yhteiselle kirkkoneuvostolle, tuomiokapitulille tai kirkkohallitukselle.

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 9 §:n 1. momentin mukaisesti tilintarkastuksesta on annettava kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle kultakin tilikaudelta tarkastuskertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Tarkastuskertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapaus.

Kirkkoneuvosto allekirjoitti 28.3.2018 vuoden 2017 tilinpäätöksen ja käsitteli tässä kokouksessa aiemmassa kohdassa tilikauden tuloksen. Tilintarkastusyhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on antanut tilivuotta 2017 koskevan tilintarkastuskertomuksen 14.5.2018, ja samassa yhteydessä yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja sekä vt. talousjohtaja ovat allekirjoittaneet vahvistusilmoitukskirjeen tilintarkastajalle. Tilintarkastuskertomus ja vahvistusilmoitukskirje ovat liitteinä.

Tarkastuskertomuksessa todetaan, että

- *Seurakuntayhtymän hallintoa on hoidettu laillisesti ja päätösten mukaisesti*
  - *Seurakuntayhtymän sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti*
-

- *Seurakuntayhtymän tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitase liitteineen on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti*
- *Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.*

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä ovat seuraavat:

- *Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.*
- *Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.*

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää merkitä tiedokseen tilintarkastuskertomuksen ja vahvistusilmoituskirjeen tilintarkastajalle vuodelta 2017.

Lapsivaikutusten arviointi: Tilinpäätösasiakirjan esittämisellä kirkkovaltuustolle ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:**Liitteet**

Liite 10 Tilintarkastuskertomus ja vahvistusilmoituskirje tilintarkastajalle vuodelta 2017

20

Vuoden 2017 tilinpäätökseen sisältyvien säästöjen antaminen seurakuntien käyttöön

252/02.04.00.03/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: 1.1.1999 laskentatoimen uudistuksen tultua voimaan siirtomääräraha järjestelmä poistui. Sen tilalle vuoden 2000 talousarvion hyväksymisen yhteydessä luotiin järjestelmä, jossa paikallisseurakunnalle, joka ei ole käyttänyt kaikkia sille myönnettyjä määrärahoja, myönnetään käyttämättä jäänyt summa seuraavana vuonna ylimääräisenä määrärahana. Vastaavasti, jos seurakunta on ylittänyt kokonaismäärärahansa, siltä vähennetään seuraavana vuonna ylitystä vastaava summa.

Vuonna 2017 kaikille kymmenelle seurakunnalle jäi säästöjä:

Tuomiokirkkoseurakunta	33.443
Mikaelinseurakunta	868
Martinseurakunta	119.608
Katariinanseurakunta	77.989
Maarian seurakunta	210.793
Turun ruotsalainen seurakunta	52.688
Henrikinseurakunta	88.833
Paattisten seurakunta	19.763
Kaarinan seurakunta	174.747
Piikkiön seurakunta	75.090

Kunkin seurakunnan seurakuntaneuvoston päätösvallassa on, käytetäänkö siirtyvät säästöt palkkauksiin vai toimintamenoihin.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se tekee kuluvalle vuodelle talousarviomuutoksen, jolla paikallisseurakunnille annetaan edellä esitetyt määrärahalisäykset. Talousarviomuutos lisää vuoden 2018 talousarvion toimintakuluja 853.822 eurolla.

Lapsivaikutusten arviointi: Vuoden 2017 tilinpäätökseen sisältyvien säästöjen antamisella seurakuntien käyttöön on kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia. Seurakunnallisten määrärahojen suuruudella on vaikutusta lapsi- ja nuorisotyöhön.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Jakelu

Yhteinen kirkkovaltuusto

21

Kirkollisiin tarkoituksiin tarkoitettun määrärahan jakaminen vuonna 2018

40/02.03.00.01/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä:

Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely:

Kuluvan vuoden talousarviossa kustannuspaikalla 1002900900 avustukset kirkollisiin tarkoituksiin on 90.000 euron määräraha.

Vuonna 2017 kirkollisiin tarkoituksiin osoitetusta 88.000 euron määrärahasta jaettiin kirkkovaltuuston päätöksellä yhdistyksille 86.800 euroa ja jätettiin 1.200 euroa kirkkoneuvoston käyttöön.

Vuonna 2017 avustusta saaneet yhdistykset ovat toimittaneet tuloslaskelman, taseen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen. Tuloslaskelmasta ja taseesta on analysoitu sekä avustusten suhdetta muusta toiminnasta saatuihin tuottoihin että yleistä taloudellista tilaa. Toimintakertomuksen sisällöstä on etsitty yhteyttä kirkolliseen toimintaan. Myönteisenä kriteerinä jakoehdotusta laadittaessa on toiminnan paikallisuus sekä pitkäaikainen yhteys ja yhteistyö Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kanssa.

Vuoden 2018 jakoesitys noudattaa vuoden 2017 linjaa. Kaikki nyt avustusta hakeneet olivat mukana myös viime vuonna, Radio Deille ja Suomen Kristilliselle Ylioppilasliitolle kirkkoneuvosto myönsi avustusta myöhemmin. Laadittu jakoehdotus on esityslistan liitteenä. Avustusmääräksi 16 saajalle esitetään jaettavaksi 87.600 euroa, jolloin kirkkoneuvoston käyttöön jäisi 2.400 euroa. Hakemukset asiakirjaliitteineen ovat kokouksessa nähtävillä.

Suurimmat avustukset, 24.500 euroa kullekin, esitetään myönnettäväksi Lounais-Suomen Partiopiirille, Turun NMKY:lle ja Turun Katulähetykselle. Yhteistyö näiden yhdistysten kanssa on kiinteää, ja yhdistysten työn arvot ja päämäärät ovat hyvin lähellä seurakuntatyötä.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että kuluvan vuoden talousarviossa olevasta 90.000 euron suuruisesta määrärahasta kirkollisiin tarkoituksiin jaetaan avustuksia yhdistyksille yhteensä 87.600 euroa esityslistan liitteenä olevan taulukon mukaisesti, ja että kirkkoneuvoston käyttöön jätetään 2.400 euroa.

Avustusten saajille esitetään ilmoitettavaksi, että niiden tulee 30.4.2019 mennessä antaa Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kirkkoneuvostolle selvitys siitä, että myönnetty avustus on käytetty anottuun tarkoitukseen. Selvitykseen tulee sisältyä saajayhdistyksen tuloslaskelma, tase, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus vuodelta 2018. Mikäli yhdistys aikoo anoa avustusta myös vuodeksi 2019, selvitykseen tulee liittää vuoden 2020 toimintasuunnitelma.

Lapsivaikutusten arviointi: Kirkollisiin tarkoituksiin varatun määrärahan jakamisella on kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia. Hakijoista osan toiminta kohdistuu lapsiin ja nuoriin.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Liitteet

Liite 11 Jakoesitys avustuksista kirkollisiin tarkoituksiin 2018

Jakelu

Yhteinen kirkkovaltuusto

22

Turun Tuomasmessuille vuoden 2018 talousarviossa varatun määrärahan maksaminen

119/02.03.00.01/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Tuomasmessuja on järjestetty Turussa vuodesta 1989 lukien. Järjestämisestä ovat vastanneet Tuomasvanhemmisto, Suomen Liikemiesten Lähetysliitto ja Mikaelinseurakunta. Ensimmäisen kerran seurakuntayhtymän talousarviossa on erikseen nimetty määräraha Tuomasmessuille vuonna 1996 seurakunnallisessa toiminnassa kirkkoherrojen kokouksen alaisuudessa. Tuolloin maksettiin sekä Tuomasmessuja koskevia lehti-ilmoituksia että avustus Suomen Liikemiesten Lähetysliitolle. Menneinä vuosina avustukset kasvoivat 5.000 eurosta ylöpäin ja vuosina 2001–2006 avustukset olivat vielä yli 20.000 euroa.

Vuonna 2007 Tuomasmessut on talousarviossa siirretty kolmanteen pääluokkaan yhteisiin seurakunnallisiin tehtäviin ja avustuksen suuruus oli silloin vielä 23.000 euroa. Tuolloin maksettiin viimeisen kerran Tuomasmessuja koskevia lehti-ilmoituksia. Vuonna 2008 avustusta myönnettiin 5.500 euroa siinä kokouksessa, jossa päätettiin kirkollisiin tarkoituksiin tarkoitettun määrärahan jakamisesta. Vuonna 2009 määräraha oli jälleen yhteistoimintayhteisöjen ryhmässä ja avustusta maksettiin vuosina 2009–2012 hieman yli 20.000 euroa. Vuonna 2013 avustus oli 18.600 euroa.

Vuoden 2014 talousarvion perusteluissa on todettu: ”Aikaisemmin ryhmään Avustukset yhteistoimintayhteisöille sisältynyt avustus Liikemiesten Lähetysliitolle tuomasmessujen järjestämiseen poistetaan.” Kirkkoneuvoston esityksen mukaan kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 12.6.2014 § 27, että määrärahasta Avustukset kirkollisiin tarkoituksiin maksettiin Liikemiesten Lähetysliitolle 4.000 euroa. Avustus on ollut saman suuruinen myös vuosina 2015–2016.

Vuodesta 2015 alkaen Tuomasmessut ovat olleet talousarviossa kohdassa tapahtumat. Talousarvion kirjallisiin perusteluihin on kirjattu laajan kirkkoherrainkokouksen 18.9.2014 yksimielinen kannanotto siitä, että Tuomasmessut ovat Turun ja Kaarinan seurakuntien yhteistä toimintaa ja että ne jatkossakin palvelevat kaikkia seurakuntayhtymään kuuluvia seurakuntia. Tuomasmessuja tullaan tarvittaessa toteuttamaan myös muissa kirkoissa kuin Mikaelinkirkossa. Toimintaa hallinnoi yhdessä

---

seurakuntien kanssa Liikemiesten lähetysliitto. Seurakuntayhtymän taloudellinen tuki kohdennetaan Liikemiesten lähetysliitolle Tuomasmessujen järjestämiseen.

Vuoden 2018 Tuomasmessujen avustukseen on talousarviossa varattu 4.000 euroa. Suomen Liikemiesten Lähetysliiton toiminnanjohtaja Erkki Haarala on lähettänyt avustusanomuksen 15.000 euron suuruudesta avustuksesta kuluvalle vuodelle. Vuoden 2017 tuloslaskelma, tase, toimintakertomus ja tilintarkastus-kertomus on toimitettu. Avustusanomus, selvitys vuoden 2017 Turun Tuomasmessujen toiminnasta tilinpäätösasiakirjoineen ja vuoden 2018 toimintasuunnitelma ovat liitteinä.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää, että vuoden 2018 talousarviossa oleva määräraha 4.000 euroa Turun Tuomasmessujen toteuttamiseen maksetaan Suomen Liikemiesten lähetysliitolle kustannuspaikalta 1002050040.

Lapsivaikutusten arviointi: Tuomasmessuun varatun määrärahan maksamisella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös:**Liitteet**

Liite 12 Suomen Liikemiesten Lähetysliiton avustusanomus ja liitteet 2018

Jakelu

Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Taloustoimisto

23

Valtuustoaloite lähetysjärjestöjen avustusmäärärahojen jakamisesta SLEY:lle

120/02.03.00/2018

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esittelijä: Vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Kirkkovaltuutettu Pirjo Ranti on 15.6.2017 § 55 tehnyt seuraavan valtuustoaloitteen:

”Monet seurakuntalaiset ovat panneet merkille, että Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY) lähetystyö ei saa minäkäänlaista tukea Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän lähetystyölle varaamasta budjetista. Miksi ?

SLEY:n jäsenet ja lähetystyöhön osallistuvat seurakuntalaiset ovat kirkon veroa maksavia jäseniä ja soisivat olevansa yhdenvertaisessa asemassa muiden seurakunnan jäsenten kanssa myös lähetystyön tukemisessa. Eikö syrjintä ole omiaan jakamaan kirkkoa ja lisäämään kirkosta eroamista.

Tilanne on ristiriitainen, koska SLEY on Suomen kirkon virallinen lähetysjärjestö, joka on tehnyt lähetystyötä eri puolilla maailmaa jo yli 100 vuotta. SLEY:n taustalla vaikuttava Evankelinen liike elää ja toimii myös Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän alueella, missä liikkeellä on pitkä ja merkittävä historia. Siitä osoituksena mm. vuonna 2016 kerätty noin 97 000 euron suuruinen vapaaehtoinen kannatus.

Pyhän evankeliumin levittäminen ja lähetyskäsken eteenpäin vieminen on kirkon päätehtävä ja velvoittaa meitä kaikkia. Tätä tehtävää on meidän kritittyinä toteutettava, vaikka omat kannanottomme olisivatkin toisenlaisia.

Edellä mainituista syistä ei ole perusteltua, että lähetystyö ja nimenomaan sen kohteena olevat köyhät kehitysmaat, kuten Kenia ja Sudan SLEY:n kohteina joutuvat sijaiskärsijöiksi.

ALOITE:

Esitän, että lähetysjärjestöjen avustuksia jakaessaan Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä ottaa Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY) yhdeksi, tasavertaiseksi avustuksen saajaksi muiden kirkon virallisten lähetysjärjestöjen joukkoon.”

Hallintojohtaja on pyytänyt yhteiseltä lähetystyön toimikunnalta lausuntoa aloitteesta. Yhteisen lähetystyön toimikunta on

---

21.3.2018 antanut seuraavan lausunnon:

"Maarian seurakunnan jäsen Pirjo Ranti on tehnyt kirkkovaltuustossa 15.6.2017 aloitteen, jossa hän esittää, että talousarviomääräraha-avustuksia jakaessaan Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä ottaa Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen SLEY:n yhdeksi, tasavertaiseksi avustuksen saajaksi muiden kirkon virallisten lähetysjärjestöjen joukkoon. Asiaa valmistelee yhteiselle kirkkoneuvostolle hallintojohtaja Hannu Kallio. Hän on pyytänyt yhteiseltä lähetystyön toimikunnalta lausuntoa asiasta (aloite ja lausuntopyyntö liitteenä).

Esitys: Toimikunta laatii yhteiselle kirkkoneuvostolle lausunnon aloitteesta.

Käsittely: Puheenjohtaja antoi seuraavan päätösesityksen käydyn keskustelun pohjalta: Yhteisen lähetystyön toimikunta päättää:

1. Antaa yhteiselle kirkkoneuvostolle seuraavan sisältöisen lausunnon: Yhteisen lähetystyön toimikunta pahoittelee Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (Sley) jyrkkää ja ehdotonta kantaa virkakysymyksessä. Samalla se kuitenkin toteaa, että Sleyllä on alueen seurakunnissa todellista lähetyskannatusta ja se on monen seurakuntalaisen hengellinen koti.

Kirkon seitsemän lähetysjärjestön ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa vuonna 2013 allekirjoitettu perussopimus vahvistaa kaikkien seitsemän lähetysjärjestön, myös Sley:n, aseman kirkon virallisina lähetysjärjestöinä. Perussopimus velvoittaa lähetysjärjestöt noudattamaan omassa toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä sekä noudattamaan kirkon lähetysstrategiaa. Vastaavasti sopimus velvoittaa kirkkoa ja sen seurakuntia kohtelemaan lähetysjärjestöjä yhdenvertaisin perustein.

Toukokuussa 2014 pidetyssä kirkolliskokouksessa perustevaliokunta on yksimielisessä mietinnössään ottanut kantaa perussopimukseen ja lähetysmäärärahojen jakamiseen seurakunnissa. Sen mukaan perussopimus "velvoittaa seurakuntia kohtelemaan lähetysjärjestöjä yhdenvertaisin perustein. Sen arviointi, noudattavatko lähetysjärjestöt kirkon tunnustusta ja päätöksiä, kirkon lähetysstrategiaa ja sen toimintaperiaatteita, kuuluu kirkon yhteisille toimielimille, viime kädessä kirkolliskokoukselle." Perustevaliokunnan mietintö on merkitty tiedoksi kirkolliskokoukselle. Myös kirkkohallitus on antanut suosituksen, jonka mukaan seurakunnat jakavat talousarviomäärärahoja samassa suhteessa kuin seurakuntien jäsenet lahjoittavat omasta aloitteestaan näille järjestöille.

Tämän perusteella yhteisen lähetystyön toimikunta esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle, että talousarviomäärärahat jaettaisiin kirkon kaikille lähetysjärjestöille niiden todellisen lähetyskannatuksen mukaisessa suhteessa.

2. Yhteisen lähetystyön toimikunta huomauttaa yhteiselle kirkkoneuvostolle, että myös Sley'n ruotsinkielinen sisärjestö Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (Slef) kuuluu kirkon virallisiin lähetysjärjestöihin, vaikkei sitä Pirjo Rantin aloitteessa mainitakaan.

3. Pykälä tarkastetaan heti kokouksessa.

Niina Kilpeläinen teki kokouksen aikana esityksen, jonka mukaan Sleylle ei tulisi jakaa talousarviomäärärahoja. Vastaesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtajan esitys jäi päätökseksi.”

Mietinnössä todetaan, että seurakunnilla on oikeus päättää itsenäisesti avustusvarojensa kohdentumisesta. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on ollut periaatteena, että kaikkien sen avustusta saavien lähetysjärjestöjen on noudatettava toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä. Tätä periaatetta kirkkoneuvosto on noudattanut myös perustevaliokunnan vuoden 2014 antaman mietinnön jälkeen.

Seurakuntien kansainvälistä vastuuta ulkomailla toteuttavat erityisesti Suomen ev.lut. kirkon kanssa perussopimuksen tehneet lähetysjärjestöt. Näitä ovat:

- Lähetisyhdistys Kylväjä
- Medialähetys Sanansaattajat
- Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys
- Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
- Suomen Lähetysseura
- Suomen Pipliaseura
- Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Perustevaliokunta on pitänyt allekirjoitettua sopimusta merkittävänä, ja näkee sopimuksen selkeyttävän kirkon vastuuta omasta lähetystehtävästään. Sopimus velvoittaa lähetysjärjestöt noudattamaan Suomen evankelisluterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä omassa toiminnassaan.

Kirkon ulkoasiain osasto käy vuosittain ohjauskeskustelun jokaisen järjestön kanssa. Ohjauskeskusteluissa tarkastellaan sopimuksen toteutumista ja ajankohtaisia kirkon missioon liittyviä haasteita.

Perustevaliokunnan mietintö ei ole seurakuntia juridisesti sitova. Sillä voidaan kuitenkin katsoa olevan painoarvoa päätöksenteossa avustusten jakamisessa lähetysjärjestöille.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän vuoden 2018 avustuksista lähetysjärjestöille ei ole vielä saatu yhteisen lähetystyön toimikunnan esitystä kirkkoneuvostolle.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää, että Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän lähetysjärjestöille myönnettävissä avustuksissa talousarviomäärärahat jaetaan kirkon kaikille lähetysjärjestöille. Avustusmäärärahojen määrällisestä jakamisesta lähetysjärjestöjen kesken päätetään aina erikseen yhteisen lähetystyön toimikunnan esityksen saamisen jälkeen.

Lapsivaikutusten arviointi: Avustusten myöntämisellä lähetysjärjestöille on kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia. Lähetystyön avustukset kohdistuvat myös lapsiin ja nuoriin.

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös:**Liitteet**

Liite 13 Aloite Pirjo Ranti 15.6.2017

Liite 14 Ote yhteisen lähetystyön toimikunnan pöytäkirjasta 21.3.

Liite 15 Perustevaliokunnan mietintö 1/2014 kirkkohallituksen esityksestä 5/2015

Jakelu

Yhteinen kirkkovaltuusto

24

Muut asiat

Yhteinen kirkkoneuvosto

25

Muutoksenhaku

Yhteinen kirkkoneuvosto

Pöytäkirjan liitteenä oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus.

Lisätietoja päätöksestä antaa esittelijä.

26

Kokouksen päättäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös:
